

ЗНАЕТЕ ЛИ ЧЕ:

- » Прилепите са бозайници с криле – единствените млекопитаещи овладели активния полет.
- » Прилепите се ориентират дори при пълен мрак, с помощта на ехолокация.
- » Прилепите имат уникалното свойство да се ориентират с ултразвук – звуци, които са на границата на доловимите за човешкия слух.
- » Прилепите раждат живи своите малки и ги кърмят.
- » Прилепите са грижовни родители. Малките им се нуждаят от тях до излитането си, като майката ги кърми или носи при опасност.
- » Прилепите имат детски градини, в които оставят през нощта своите малки. Една майка може да разпознае своето сред хиляди групи.
- » Прилепите са дълголетници, които могат да живеят над 40 години. Това е уникално свойство, като за такова гребно животно.
- » Прилепите изпадат в зимен сън. При това пулсът им може да спадне до 5 удара в минута. По време на полет, пулсът им може да достигне над 1300 удара в минута.
- » Прилепите са една от най-процъфтяващите групи бозайници, разпространени в целия свят (без полярните области).
- » Прилепите са възникнали преди 52 млн. години и са тук десетки пъти по-отдавна от нас – хората.
- » В света вероятно има 1700 вида прилепи.
- » Прилепите вампири са едва 3 вида. Разпространени са в тропиците и не са толкова страшни, колкото сте чували. Напълно незаслужено е те да определят „имиджа“ на всички прилепи.
- » Прилепите унищожават огромни количества насекоми. Само за една вечер един гребен прилеп може да изяде над 1000 насекоми! Много от тях са вредители по селското и горското стопанство.
- » Прилепите са уникални и уязвими видове, които ние хората трябва да пазим.
- » **Всички прилепи са защитени от закона!**

За защитените видове всяко загубено животно е от значение за тяхната популация и численост. В много страни се полагат специални грижи, за да бъдат привлечени тези животни в сградите. За целта се поставят гнездилици и къщички за прилепи, а хората са щастливи от привилегията да имат ДИВИ СЪСЕДИ.

ПАЗЕТЕ ДИВИТЕ СЪСЕДИ НА ХОРАТА!

СНЦ „Зелени Балкани – Стара Загора“

6000 гр. Стара Загора
ул. Стара планина №9, ет. 2
тел./факс: 042 622 401
E-mail: office@greebalkans.org

Зелени Балкани – Централен офис

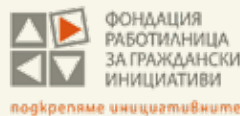
4004 Пловдив, ул. Скопие 1, офиси 9-10
тел.: 032/626 977; 0887 887 557
E-mail: www.greenbalkans.org

Спасителен център за диви животни

6006 гр. Стара Загора, П.К. 27
тел.: 0886 570 053, 042 607 74, 0884 877 544
тел./факс: 042 607 741
E-mail: wrbc@greenbalkans.org

Отговорността за съдържанието на настоящето издание е на СНЦ „Зелени Балкани – Стара Загора“ и по никакъв начин не отразява позицията на финансиращите органи.

Изданието е част от дейностите по проект „ДИВИ СЪСЕДИ“ – опазване на редките видове, обитаващи сградите в Стара Загора“. Настоящият проект се осъществява благодарение на най-голямата социално отговорна инициатива на Лидл България „Ти и Lidl за по-добър живот“, в партньорството с Фондация „Работилница за граждански инициативи“ и Български дарителски форум.

ЗНАЕТЕ ЛИ... ЧЕ ИМАТЕ

ДИВИ СЪСЕДИ?!

Малко хора знаят, че панелните блокове са убежища и гомове, както на хората, така и на защитени и полезни животни. Те са били изместени от своите естествени местообитания – старите гори и скалните масиви, като са се приспособили за живот в градовете, а за много от тях те са единственото място, където могат да живеят и да се размножават.

Такива са редица прилепи като ръждивия вечерник, кафявото прилепче, прилепчето на Натузий, булдоговия прилеп. Те обитават фугите на панелните блокове, пукнатини и пространства под отлепена мазилка. Достатъчен е отвор колкото монета от едно левче, за да може в него да живее прилеп, а една фуга може да приюти буквално стотици ръждиви вечерници.

В панелните блокове живеят и редица защитени видове птици, каквито са например бързолетите. Един блок може да приютава стотици двойки бързолети, като на практика това е единственото място, където тези видове могат да се размножават, в рамките на градовете.

Тези животни са напълно безопасни за хората и не нанасят вреди на сградите или на фасадите. Нещо повече – те са от **ИЗКЛЮЧИТЕЛНА ПОЛЗА** за човека.

Дори незначително намаляване на броя на прилепите, бързолетите, лястовиците и другите защитени видове, обитаващи сградите, води до съществени загуби за човека, тъй като насекомите вредители увреждат земеделската продукция, горите. Това налага използването на огромни количества пестициди за борба с вредителите. Те не само оскъпяват земеделската продукция, но и постъпват в храната на хората, като застрашават здравето им. Пестицидите са заплаха и за редица други животни, които ги приемат с храната. За да се спасят хората от досадните комари, често се пръскат зелените площи и водоеми край градовете, което може да се избегне, ако има достатъчно прилепи и птици, хранещи се с насекоми.

Понякога в сградите живеят и птици като керкене-зът, кукумявката и гр., които се хранят с гризачи – домашни мишки, плъхове и полевки, които пречат на хората, като влизат в домовете им, могат да разнесат болести или пък „ограбват“ земеделската ни продукция, което налага използването на рогентициди.

Прилепите, бързолетите, лястовиците, керкене-зите, совите са ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ. За тях е забранено улавянето, безпокойството, унищожаването на убежищата им.

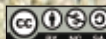
Санитарното и другите ремонтни дейности по сградите трябва да бъдат съобразявани с наличието на защитени видове в сградите! Ако се осъществяват през уязвимите за тях периоди – зимен и размножителен (за прилепите) и размножителен (за бързолети и лястовици), те могат да доведат до това животните **ДА БЪДАТ ЗАЗИДАНИ ЖИВИ** или убити по време на ремонта. Това, освен че е жестоко, на практика е нарушение на закона. Прилепите имат само по едно малко, веднъж в годината. Бързолетите отглеждат две-три поколения с не повече от осем малки на година.

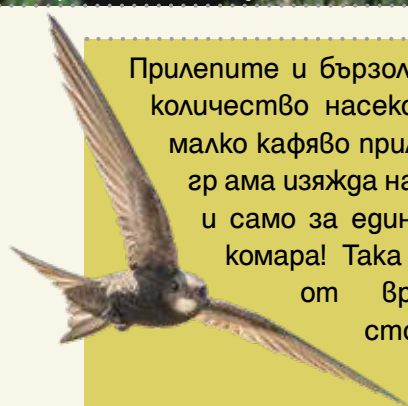
Nyctalus noctula, Сн.: Hugo Willoch

Градска лястовица (*Delichon urbicum*)

Nyctalus noctula, Сн.: Hugo Willoch

Прилепите и бързолетите изяждат огромно количество насекоми. Така например едно малко кафяво прилепче, което тежи едва 5 гр ама изяжда над 3000 насекоми на вечер и само за един час може да изяде 1200 комара! Така прилепите ни спасяват от вредители в селското стопанство, от комари и прочие, а по този начин и от пестицидите нужни за тяхното ограничаване.

Керкенец (*Falco tinnunculus*), Сн: архив Зелени Балкани